

PREDILEG

MAJ 1982 — ŠT. 9

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA

LETO XXIII

25. MAJ, DAN MLADOSTI

Letos bomo tretjič praznovali 25. maj — dan mladosti brez našega Tita. Njegov rojstni dan bo za mlade večno ostal praznik, z odločenostjo, nadaljevati njegovo pot, ki je tudi naša pot, v preteklosti polno trpljenja, odrekanja, težkih borb. Kljub temu je bila ta pot zmagovita. Vedno bomo spoštovali njegovo odločenost, človečnost, poštenost, saj nam je vsem mladim idol in vzor, kljub temu da ga že dve leti ni z nami, živi v naših srcih. Imel je zaupanje v nas, zato se trudimo, da bomo to zaupanje izpolnjevali. Zgodovine 25. maja ne bi opisovali, saj jo vsak pozna, raje bomo nekaj zapisali o delu in nalogah mladih.

Naš narod se je zmerom lahko zanesel na svojo mladino, tako v času najhujše preizkušnje naših narodov, tako tudi danes, ko bijemo bitko za stabilizacijo in boljši standard nas vseh. Mladi so svoje mesto v tej bitki našli

ne glede na to ali je dijak, študent, delavec in samoupravljalec. Mladi danes živimo skoraj brezkrbno navkljub vsem obveznostim, ki jih imamo. Radi se učimo, ker se hočemo in moramo, da bomo postali dobri delavci in samo-

upravljalci, a to nam je lahko. Nikoli še ni bilo toliko dijakov, študentov, mladih delavcev, ki se ob delu izobražujejo in strokovno izpopolnjujejo. Spremenili smo se samo v toliko, da smo sedaj bolj izobraženi in delujemo v družbenem življenju z vso svojo pridobljeno izobrazbo in strokovnostjo. Stališča in opredelitve mladih so takšne, kar se je že neštetokrat izkazalo, da kjerkoli so, v šolski klopi, za strojem v tovarni, v družbenopolitičnih organizacijah, delajo z vsem svojim zanosom in mladostnim elanom, da z delom dokazujejo svojo pripadnost Titovi poti in odločenost, da z nje ne bodo skrenili. Vsako leto s svojim prostovoljnim delom v mladinskih delovnih akcijah pripomorejo k graditvi naše domo-

vine. Mladi so eden od stebrov naše narodne obrambe in družbene samozaščite. Aktivno delujejo v družbenopolitičnih organizacijah, delegacijah ipd. Skupno z ostalimi skušajo reševati svoje in tudi druge težave in probleme. Pereč je problem zaposlovanja mladih, saj je med nezaposlenimi veliko število mladih delavcev. Pa tudi med tistimi, ki iščejo stanovanja, je največ mladih. Mladi imajo najmanj pripomb na samo izobraževanje. Lepe uspehe pa so dosegli v delovnih kolektivih, kjer je manj takih, ki z nezaupanjem spremljajo mlade kadre. Tako je tudi v naši delovni organizaciji. Nudijo nam vso pomoč in podporo sodelavci in družbenopolitične organizacije.

A moramo biti tudi kritični. Veliko nalog je, ki bi jih že lahko izpolnili, a v zadnjem času prihaja do tega, da prostovoljno delo v mladinski organizaciji nazaduje. Veliko je takšnih, ki nočejo prostovoljno delovati, svoj prosti čas izkoristijo drugače, niti nimajo interesa delati. Proti temu se moramo boriti in pridobiti za delovanje še večje število mladih. Saj bomo samo s svojim vestnim delom in s spoštovanjem zaupanja, ki nam je dano, dosegali cilje, ki so pred nami.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Naša osnovna organizacija bo dan mladosti proslavila na dela prost dan. Organizirali bomo srečanje z mladinci iz tovarne dekorativnih tkanin iz Ljubljane. Izmenjali bomo izkušnje, nato pa bo športno tekmovanje in družabno srečanje.

L. S.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

V torek, 27. aprila smo v Litiji pozdravili Titovo štafeto. Na prizorišče svečanosti, kjer se je zbralo veliko ljudi, je s štafeto palico pritekla mladinka Bernarda Čopar. Več o tem preberite na 5. strani.

Kaj smo počeli med kolektivnim dopustom

Lani smo ob sestavljanju delovnega koledarja za letošnje leto določili 3 dni za kolektivni dopust. To je bilo aprila ker so bili prazniki tako razporejeni, da smo z enodnevni doprinosanjem in s tremi dnevi dopusta počivali kar deset dni. Da pa ne bi to izvenelo le kot nekakšna komoditeta, ne smemo prezreti, da so ti prosti dnevi omogočili vzdrževalcem opraviti tista vzdrževalna dela, ki jih ob delovanju strojev ne morejo. To posebno velja za oddelek čistilnice klimatskih naprav in pa seveda transformatorsko postajo. Tov. Darko Primožič, dir. sek. vzdrževanja je dejal, da so naredili vse, kar so planirali.

Elektrikarji so opravili vsa vzdrževalna dela v transformatorski postaji, zamenjali pregorele žarnice, kar 800 jih je bilo. Popravili in obnovili so elektromotorje pri strojih, klimatskih napravah v oddelkih in vse druge električne naprave.

REMONT IN ČISTILNA KOLONA PP

— generalno čiščenje in mazanje VRF 1A, VRF 2A, VRF 3A,

VRF 4A in popravilo VRF 5A in VRF 6A;

— generalno čiščenje in mazanje FR Platt št. 7, 6, 5, 4 in popravilo GR Platt št. 5, 6, 7;

— generalno čiščenje, mazanje in popravilo GR Vouk št. 1, 2 in FR Vouk št. 1.

REMONT MIKALNIKOV IN ČISTILNICE

— popravilo kondenzorja in tesnil na memingerju;

— balansiranje otepal v čistilnici in mazanje predalčnega mešalca;

— mazanje stopničarja Ingolstadt ter popravilo kondenzorja in tesnil;

— popravilo stiskalnice v čistilnici odpadkov;

— menjava traku pri predalčnem mešalcu in montaža novih oken;

— dokončanje popravil na mikalnikih št. 23 in 24;

— popravilo in montaža kondenzorja na ultra čistilcu.

REMONT OE

— čiščenje ventilov na glavah kompresorja št. 2;

— menjava gumijastih membrani pri vseh glavah OE stojev 1, 2, 3.

REMONT PB

— čiščenje trgalnega stroja, menjava vreten, varovalk in olja;

— sesanje prahu iz območja vreten tangencialnega jermenca na strojih »KRUŠIČ«, čiščenje glav in pnevmatičnih omaric od št. 1 do št. 42;

— čiščenje spodnjega in notranjega dela strojev, dviznih jermenov in okroglih separatorjev na strojih št. 1 do 42;

— menjava vretenskega olja na PS stroju št. 44;

— mazanje raztezal na PS strojih od št. 1 do 42.

REMONT KLIMATSKIH IN OGREVALNIH NAPRAV

— menjava ležajev na motorjih za ventilator OE (demontaža jermenov, jermenov, ponovna montaža);

Dvanajst kongresov jugoslovanskih komunistov (VI)

ODLOČNEJE RAZVIJATI SAMOUPRAVLJANJE

Deveti kongres ZKJ je bil od 11. do 15. marca 1969 v Beogradu. V tem letu smo slavili petdeseto obletnico ustanovitve in dela partije. Seveda niso mogli na kongresu prezreti te visoke obletnice. Na prvi plenarni seji je Josip Broz — Tito podal referat z naslovom »Petdeset let revolucionarnega boja zveze komunistov Jugoslavije.«

Na kongresu je 1278 delegatov, v imenu 1.146.084 komunistov analiziralo storjeno in potrdilo prihodnje naloge v razvoju samoupravljanja. Na temu zborovanju jugoslovanskih komunistov so bili navzoči še predstavniki komunistov z okoli petdesetih držav, z vseh kontinentov.

Čas med dvema kongresoma je zahteval odgovor na vprašanje, kaj je potrebno, da bi se spodbudil razvoj samoupravljanja, da bi povečali produktivnost dela, da bi se Jugoslavija vključila v mednarodno delitev dela. V tem času so sprejeli »paket ukrepov«, ki so odgovorili na mnoga akutna vprašanja. Časopisi so to potezo primerjali z največjimi povojnimi dogodki. V tem času se je nedvomno pokazalo, da je vpliv delavcev na delitev sredstev še nezadovoljiv, in da je to vzrok za mnoge težave in pomanjkljivosti v razvoju samoupravljanja.

Ta »paket ukrepov«, bolj znan pod imenom gospodarska reforma, je dal v prvih letih uresničevanja vidne uspehe. Vendar je v letu 1968 pričela upadati aktivnost, do oklevanja uresničevanja nalog reforme. Zato so veliko pričakovali od devetega kongresa. V svojem referatu je tov. Tito dejal: »Menim, da je na devetem kongresu ZKJ predvsem potrebno posvetiti največjo pozornost našim gospodarskim problemom. Smo v razcvetu gospodarske in družbene reforme. V dosežanju izvajanja nalog reforme so doseženi dobri rezultati, vendar bi lahko bili boljši, če ne bi bilo oklevanja, kolebanja in celo odpora nekaterih komunistov...«

Ne smemo pozabiti, da je ZKJ revolucionarna organizacija, v kateri ni prostora za oportunistično in nedisciplinarno izvajanje sklepov, ki jih je večina sprejela po izčrpnem in vsestranskem razpravljanju, če želimo, da bi v bodoče dosledno in brez kolebanja

uresničevali sklepe, ki jih bomo sprejeli na kongresu.«

Te Titove besede so vzbudile kritično razpravo o vseh problemih in nedoslednostih pri izvajanju sprejetih stališč. Sprejete resolucije so zelo konkretno nakazovale prihodnje naloge komunistov pri razvoju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov.

Gospodarstvo pa ni bila edina tema s katero so se ukvarjali na 9. kongresu ZKJ. V obdobju med 8. in 9. kongresom je prišlo do resnih deformacij pri varnostni službi, do poskusov, da bi se ta služba povzdignila nad zvezo komunistov. V resnici je bil to spopad med samoupravnimi demokratskimi silami na eni strani in državno-centralističnih skupin na drugi strani. O teh deformacijah je razpravljajal četrti plenum CK ZKJ, ki se je sestel od prvega do tretjega julija 1966 leta na Brionih. Na osnovi Titovih uvodnih besed, gradiva komisije izvršnega komiteja in razprave, so sprejeli sklep, da se organizira služba državne varnosti, in da se nad njo organizira družbena kontrola.

Na četrtem plenumu je bilo sprejeto gradivo o reorganizaciji in prihodnjem razvoju zveze komunistov. Dani so bili razlogi zaradi katerih je bilo nujno, da se ZKJ in njegovo vodstvo uskladi z določili osmega kongresa.

Tega leta je bilo na seji centralnega komiteja določeno, da se namesto izvršilnega komiteja in sekretariata formira predsedništvo in nov izvršni komite kot operativno-politično telo. Določili so naloge predsedniku ZKJ. Za prvega predsednika so izbrali Josipa Broza-Tita.

Jugoslavija je v tem obdobju nadaljevala s politiko neuvrčenosti in povečala sodelovanje z deželami v razvoju. V tem času smo imeli razvijane birateralne (dvostranske) odnose. Na primer samo v letu 1968 smo izmenjali mišljenja in izkušnje z več kot stotimi partijami in gibanji.

Na kongresu so sprejeli resolucijo »ZKJ v boju za enakopravno mednarodno sodelovanje za mir in socializem«. Za važen sestavni del boja za mir in krepitev naprednih sil v svetu je pomenil boj proti blokovski delitvi sveta in proti obliki dominancij.

(prihodnjič
10. kongres ZKJ)
D. Majstorović
TANJUG

— menjava ležajev na motorjih za ventilator PS 1, PS 2 (demontaža veternic in ponovna montaža — 8 kom.);

— mazanje dovodnih ventilatorjev v oddelkih OE, P 1 B (v oddelku OE 2 komada, v oddelku P 1 B 4 komade);

— menjava eliminatorjev v vlažilni komori centralne klime za PS 1, PS 2 (demontaža, predelava nosilcev, montaža novih);

— generalno čiščenje in pranje central klimatskih naprav v oddelkih PP (UK-MK), OE, PB 1, PB 2, PS 1, PS 2, sukalnica (obe klime);

— generalno čiščenje dovodnih kanalov klimatskih naprav za oddelke PP (UK-MK) in menjava mrež na filtrih klimatskih naprav v oddelkih OE 1 komad, PB 1 in 2 — 2 komada, PS 1 in 2 — 6 komadov, sukalnica 5 komadov;

— kontrola delovanja avtomatike za uravnavo klimatskih naprav;

— zagon klime naprav in ogrevanje;

— poprava vodovodnih pip, WC kotličkov in drugih sanitarnih armatur;

— popravilo in pregled transportnih sredstev (viličarji, traktor) krpanje gum, menjava visokotlačnih cevi, popravilo zaganjača za traktor.

REMONT IN ČISTILNA KOLONA SUKALNICE

— čiščenje pogonskih glav, loput ekonomizatorjev, vozlačev na strojih št. 1 do 20;

— mazanje gibljivih jermenic in vozlačev na strojih št. 1 do 20;

— popravilo reduktorjev na strojih št. 1 do 20;

— popravilo separatorjev in kolise na strojih Allmat št. 1 do 4;

— menjava kron na vretenih in vodilcev niti na strojih Allmat od št. 1 do 4;

— popravilo kolise na stroju št. 1 v efektivni sukalnici;

— popravilo vreten in menjava plastičnih vodilcev na dvojilnem stroju št. 7;

— popravilo zračnega filtra v kompresorski postaji;

— čiščenje zračnega rezervarja na strehi sukalnice;

— menjava vseh tesnil in ventilov na glavah kompresorjev.

REMONT PS

— zamenjava vodilnih puš in dviznih palic pri stolih na strojih št. 62, 84, 85, 86;

— uravnava vreten na strojih št. 62, 84, 85, 86;

— mazanje parketa v predilnici sintetike 1 in 2.

MEHANIČNA DELAVNICA

— montaža ventilatorja pri filtru »Kranjec«;

— montaža dveh ventilatorjev na Platt strojih št. 23 in 24;

— predelava zgornje plošče stiskalnice v oddelku čistilnice odpadkov;

— popravilo vrat ter izdelava pohodnih rešetk pred vrati OE predilnice;

— demontaža, rezkanje, lepljenje in montiranje nosilcev valjčkov na efektivnih strojih št. 1A, 1B, 2A, 2B, 4A, 4B, 5A in 5B;

— struženje različnih delov za potrebe remontnih skupin.

GRADBENA OPERATIVA

— čiščenje in zalivanje reg v betonskem tlaku prizidka čistilnice bombaža;

— popravilo betonskega tlaka in položitev hrastovega parketa in medfaznem skladišču za predprejo;

— krpanje parketa v predpredilnici sintetike;

— polaganje parketa v česalnici na mestu, kjer bosta nameščena nova česalna stroja;

— popravilo betonske klančine iz predilnice bombaža I v predilnico sintetike;

— odstranitev betonskega tlaka in položitev hrastovega parketa med DD novimi sukalnimi stroji v sukalnici;

— vgradnja vodil vrat in železnih rešetk pred vhodom v brezvretensko predilnico;

— slikopleskarska dela v kuhinji menze in stranskih prostorih;

— izdelava hidrolizacije v temeljnem jašku dvigala v brezvretenski predilnici;

— popravilo sten v jašku dvigal;

— slikopleskarska dela v stojnicah klimatskih naprav;

— čiščenje temljinah jaškov dvigal;

— izdelava črt za označevanje transportnih poti v sukalnici.

VALJČKARNA

— priprava in pomoč pri spajanju transportnega traku na predalčnem mešalcu v čistilnici bombaža;

— izdelava novega transportnega traku za odpadni prah na stroju Wilov;

— izdelava tesnil za kompresorje v sukalnici;

— izdelava tesnil za kondenzorje v čistilnici bombaža;

— izdelava, brušenje in lakiranje gumijastih valjčkov;

— izdelava naylon mrež za zračne filtre v klimatskih napravah.

Prav vsi vzdrževalci so marljivo delali. Trudili so se, da bi nadoknadili tisto, kar sicer težje opravijo kadar jih ovira obratovanje strojev.

Kaj pa ostali? Kako ste preživeli deset prostih dni? Kaj mislite o kolektivnem dopustu? O tem smo povprašali nekaj sodelavcev.

Povedali so:

Marinka Žibert, predpredilnica:

»Praznike in kolektivni dopust sem preživela doma. Na

Konju gradimo novo hišo in je dela precej. Da smo se odločili za tridnevni kolektivni dopust katerega smo priključili k prvomajskemu prazniku in tako bili kar 10 dni prosti, mi je zelo všeč. Rekla sem, da smo veliko delali, moram pa reči, da sem se tudi odpočila«.

Marija Onišak, predpredilnica:

»Prosti čas ob prvomajskih praznikih in kolektivnem dopustu sem preživela pri sorodnikih na Štajerskem. Dobro smo se imeli, le vreme je bilo slabo.

Tridnevni kolektivni dopust je prav gotovo vsakomur koristil. Vsakdo ima kakšno delo, ki ga takrat ko hodi v službo težko opravi.«

Halida Hogič, sukalnica:

»Vesela sem bila desetdnevnih počitnic, za katere smo porabili le tri dni rednega dopusta. En dan smo doprinesli. Prosti čas sem izkoristila za obisk na domu — v Srebreniku pri Tuzli. Tam sem v glavnem počivala. Želeli smo začeti z gradnjo nove hiše, vendar nismo dobili cementa in smo morali delo odložiti.

V Sloveniji sem že sedmo leto, ves čas sem zaposlena v Predilnici, stanujem pa v Zagorju.«

Malka Bitenc, sukalnica:

»Med prazniki sem bila v počitniški hišici na Osredku. Tam smo kmetovali — sadili smo koruzo in fižol, krompir pa smo posadili že prej. Dobro sem se počutila. Ko smo se odločali za kolektivni dopust so nam povedali, da je to za celotno tovarno koristno. V tem času so odpravili manjše okvare na strojih.«

(Nadaljevanje na 4. strani)

Marija Kurnik, Halida Hogič in Malka Bitenc

Očistimo svoje okolje! Meseca aprila smo se vsi vključili v očistevalno akcijo. Očistili smo okolico naše tovarne, sedaj moramo čistoto še vzdrževati. Na sliki: marljive delavke iz finančnega sektorja čistijo bivši parkirni prostor

(Nadaljevanje s
3. strani)

KAJ SMO POČELI MED KOLEKTIVNIM DOPUSTOM

Marija Kurnik, sukalnica:

»Menim, da je kolektivni dopust za delovno organizacijo koristen. Lahko bi trajal dalj časa, le da bi imeli polovico svojega dopusta sami na razpolago. Med prostimi dnevi sem imela več časa za malega sina — star je štiri leta, več časa je bilo za sprehode. Prvega maja sem obiskala teto na Čemšeniku tam smo proslavljali in tudi delali okoli hiše.«

Sejadeta Sinanović, sukalnica:

»V prostih dneh sem šla domov, v Tuzlo. Vsak daljši prosti

čas ali dopust izkoristim za ta obisk. V Sloveniji sem že štiri leta od tega eno leto v Litiji. Tu sem kar zadovoljna.«

Lojze Lukančič, predilnica:

»Vse proste dneve sem izkoristil za gradnjo novega hleva. Če bo vse posreči bo letos že pod streho. V njem bo prostora za dvajset glav živine, to bodo teleta, ki jih bom redil v kooperaciji s Kmetijsko zadrugo Litija. Od njih sem dobil tudi nekaj posojila.«

Marija Prijatelj, predilnica:

»V prostih dneh sem bila v počitniški hišici v Gabrovki. Tam smo okopavali vinograd, za kar je bilo 10 dni še premalo časa. Nič nimam proti kolektivnemu dopustu. Všeč mi je to, saj smo zanj vedeli že od novega leta, in smo lahko načrtovali, kaj bomo delali v tem času. Manj mi je všeč to, da dobimo dan ali dva dni dopusta kar iznenada, za katerega izvemo največ 3 dni prej. Take iznenadne proste dneve težko koristno uporabimo.«

M. M.

Koliko je prijav za letovanje

Do roka, 5. maja 1982, se je pri referentki za družbeni standard zbralo 266 prijavnice za letovanje, na katerih je vpisano 1053 ljudi. Po bežnem pregledu teh prijavnice ugotovljamo, da želi večina letovati v času od 17. julija (7—14 dnevna izmena) oz. med 20. in 30. julijem (10 dnevna izmena). Ta konicina je velika v Novigradu in v Fažani — v prvem primeru je prijavljenih 257 ljudi, postelj pa je le 139, in v drugem primeru je prijavljeno 15 družin, na voljo pa so le tri prikolicice. Dosti gneče je tudi v času pred in po omenjenem terminu.

Nasprotno temu podatku pa je zanimivo, da se je za sicer malo zgodnejši termin, od 26. 6. (v šoli se bo takrat pouk že končal) prijavila le ena tričlanska družina za Novigrad, dve družini za Fažano in nobena za Runke. V tem času pa vlada že pravo polje.

Na sploh pa se je letos prijavilo za letovanje v naših po-

čitniških domovih več ljudi, kot lani. Za Gozd Martuljk je prijavljenih 10, lani 5; za Novigrad je za 7-dnevno letovanje 93 prijav, lani 56 — za štirinajstdnevno letovanje pa 23 prijav, lani le 13; v Runkah je letos 15 prijav, lani 13; in v Fažani 37 prijav, lani 32.

Kot smo omenili, je to le bežen pregled prijav — pogled na listo. Komisija za le-

tovanje bo imela dosti dela, da bo »stlačila« vse prosilce v vse zmožnosti letošnje sezone. Seveda bo ravnala po že znanih kriterijih — točkovanju. Marsikdo bo moral letovati v svojem »rezervnem« terminu, mnogim pa bodo na voljo le zgodnji ali kasnejši časi. Kapacitete, razen v prikolicah, niso prezasedene. Svetujemo vam, da sledite novostim v Informacijah. (Komisija bo posameznike klicala tudi po telefonu, da bi uskladili čas letovanja).

Poglejmo kolikšne so zmogljivosti naših počitniških domov, v primerjavi s številom prijavljenih.

Čas letovanja	št.oseb
Od 19.6. do 26.6.	17
" 26.6. " 3.7.	3
" 3.7. " 10.7.	22
" 10.7. " 17.7.	107
" 17.7. " 24.7.	219
" 24.7. " 31.7.	213
" 31.7. " 7.8.	184
" 7.8. " 14.8.	193
" 14.8. " 21.8.	96
" 21.8. " 28.8.	42
" 28.8. " 4.9.	16
" 4.9. " 11.9.	-

V Novigradu je 40 hišic s 139 ležišči. Hkrati, v določenem terminu pa je prijavljeno naslednje število ljudi. (Prikazujemo 7-dnevna obdobja, v katerih pa so upoštevani tudi tisti za 14- in 10-dnevno letovanje. Ti zadnji so pač zaradi razporeditve največkrat dvakrat upoštevani, ker tudi segajo v dva sedemdnevna obdobja letovanja, tabela na levi)

Čas letovanja	Št. prij. druž.	
	Fažana	Runke
20.6. do 30.6.	-	-
30.6. do 10.7.	2	-
10.7. do 20.7.	8	4
20.7. do 30.7.	15	4
30.7. do 9.8.	10	3
9.8. do 19.8.	1	2
19.8. do 29.8.	1	2
29.9. do 8.9.	-	-

V obeh kampih so na voljo po tri prikolicice za 6 oseb.

V Gozd Martuljku ni gneče, in bodo vsi prijavljeni lahko letovali takrat, kot so želeli.

Komisija za letovanje bo imela dosti dela z razporejanjem. Vsi bi želeli letovati v zelo kratkem obdobju — sredi glavne sezone. Potrebno se bo pač odločiti tudi za zgodnejši ali kasnejši čas.

M. M.

Okrevanje v naših počitniških domovih

Tudi letos je sindikat namenil sredstva za okrepanje naših delavcev v počitniških domovih. Komisija za oddih je pri izbiri okrevancev upoštevala naslednje kriterije:

- delovno dobo (najmanj 10 let);
- socialno stanje (nizki osebni dohodki);
- samohranilke oz. samohranilci družine;
- zdravstveno stanje (invalidi, osebe, ki so prebolele težjo bolezen);
- delovni pogoji;
- odnos do dela.

Člani kolektiva lahko letujejo največ dvakrat in sicer po preteku 10-letne delovne dobe in drugič leto dni pred upokojitvijo. Prednost imajo delavci, ki še niso letovali na stroške sindikata.

V primeru invalidnosti ali socialne ogroženosti lahko

delavci letujejo tudi večkrat oz. že pred potekom 10-letne delovne dobe.

Na predlog komisije za oddih so predsedniki IO sindikata zbrali predloge, katere so pregledali člani komisije in odobrili letovanje 42 delavcem, štirim letovanje ni bilo odobreno, ker so že letovali na ta način in niso pred upokojitvijo, ena delavka je letovala že dvakrat, ena delavka pa je imela v preteklem letu neopravičeni izostanek.

Največ delavcev se je odločilo za oddih v Novigradu (23), 11 jih želi letovati v Čatežkih toplicah, eden v Gozd Martuljku, 7 delavcev pa se še ni odločilo, kje bodo letovali.

Predloge bo potrdila še konferenca sindikata.

F. V.

Titova štafeta – štafeta mladosti

Iz Prilepa je 21. marca letos krenila na pot 38. štafeta mladosti, simbol brezmejne privrženosti in ljubezni vseh naših narodov in narodnosti, tovarišu Titu in njegovemu delu. Krenila je na pot dolgo nekaj tisoč kilometrov, čez vsa država, vse republike in pokrajine, šla je iz rok v roke nešteto mladih, da bi 25. maja prispela v Beograd, na sklepno prireditev. Letos tretjič brez Tita.

V programu je sodelovala tudi folklorna skupina iz Javorja.

Spomladi 1945. leta je bila izbojevana zmaga nad fašizmom in nacizmom. Maj je prinesel svobodo in misel, kako se zahvaliti človeku, borcu, vojskovodji tovarišu Titu. V dokumentih muzeja »25. maj« je zapisano, da je prva štafeta nastala 10. aprila 1945. Mladi Kragujevčani so razmišljali, kako bi čimlepše proslavili rojstni dan Tita — 25. maj. Domislili so se, da bi s štafetnim tekom po Jugoslaviji izročili lepo oblikovano štafetno palico s pismenimi čistitkami vseh mladih Titu. To idejo so spre-

jeli vsi mladi, po vsej državi. Tako je nastala štafeta mladosti. Leta 1945 je krenilo na pot 6 republiških štafet, njim pa se je priključilo na desetine lokalnih.

Prve nosilce štafet je pred Belim dvorcem v Beogradu čakalo presenečenje. Tito je tega dne moral nujno odpotovati v Zagreb, mladino pa so pričakali predstavniki vlade in predstavniki takratne ZSMJ. Nosilci so poslali telegram tovarišu Titu, v katerem mu svečano obljubljajo, da bodo udarniško gradili in zgradili domovino. Že

Centralno Titovo štafeto so spremljale mnoge lokalne.

takoj drugi dan je na poziv Tita, poseben avion prepeľjal po štiri nosilce štafete iz vsake republike v Zagreb. Srečanje s titom je bilo zelo neposredno in po enournem pogovoru, so zaplesali kolo in peli partizanske pesmi. Tito je takrat vsem mladim dal nalogo, da se udeležijo nove borbe — borbe za obnovo domovine. Mladi so mu odgovorili na svoj način: s štafetami iz mladinskih delovnih akcij — Brčko — Banoviči 1946 leta, naslednje leto iz akcije Šamac—Sarajevo, potem iz Novega Beograda...

Do leta 1955 je tovariš Tito sprejemal mladince pred Belim dvorcem. Naslednjega leta 1956, pa je prvič pričel na stadion JLA v Beogradu in tu sprejel štafeto. Pred 50.000 gledalcev, je Tito

rekel: »Čeprav se današnji dan, 25. maj proslavlja moj rojstni dan, bi želel, da se mu da drugačno ime: dan mladosti, dan športa, dan mladih...«

Mladina je navdušeno sprejela Titov predlog. Dogovorili so se, da se Titov rojstni dan vnaprej slavi kot dan mladosti, in da se štafeta imenuje štafeta mladosti, da vsako leto krene na pot iz drugega mesta, druge republike, kot simbol ljubezni, bratstva, prijateljstva in enakosti.

In tako bo vedno. Še bodo potovale štafete, saj je tudi spomin na Tita živ, kot da je z nami.

Letošnje prireditve ob štafeti mladosti 25. maja na stadionu JLA se bodo udeležili tudi trije mladinci iz naše osnovne organizacije.

L. S.

Po kratkem postanku je Boris Bučar štafeto odnesel, proti Zagorju.

Veliko je udeležencev, veliko ljudi je prišlo pozdravit Titovo štafeto.

Panožni sindikat obravnaval nočno delo v preteklem letu

Na seji v začetku maja je Republiški odbor sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije obravnaval poročilo o nočnem delu žensk v teh panogah v letu 1981. Ta sindikat namreč izdaja letna soglasja k sklepom za uvajanje nočnega dela, zato ta problem še posebno budno spremlja.

Iz poročila je razvidno, da je v tekstilni industriji Slovenije v preteklem letu uvedlo nočno delo osemindeset

delovnih organizacij, kjer je v nočnih izmenah delalo 4135 žensk oz. celo 1,5% več kot leto poprej, k čemur jih je silila ekonomska situacija. Po številu je naša delovna organizacija s 506 delavkami na drugem mestu, za SOZD Mariborska tekstilna tovarna, kjer dela ponoči 1227 delavk. Šodimo pa tudi med tisto skupino delovnih organizacij, kjer je nočno delo stalna oblika dela in se v zadnjem desetletju ni bistveno zmanjšalo,

kar je značilno tudi za večino ostalih predilnic.

Tako v poročilu, ki je vsebovalo tudi stališča 3. konference Zveze sindikatov Slovenije, kot v razpravi je bilo ugotovljeno, da nočnega dela žensk v tekstilni industriji Slovenije še nekaj časa ne bo možno bistveno zmanjšati ali celo ukiniti. Kritično pa je bilo tudi ocenjeno, da osnovne organizacije sindikata zelo formalno in načelno obravnavajo problem nočnega dela, v glavnem takrat, ko gre za soglasje k vlogi za uvedbo, čeprav je aktiven odnos do tega problema njihova primarna naloga. Predvsem še

do izvajanja pogojev pod katerimi se uvajanje nočnega dela dovoljuje.

Na osnovi obravnave poročila so člani republiškega odbora sklenili, da bo panožni sindikat še nadalje vztrajal na zmanjševanju obsega nočnega dela in še predvsem na doslednem izvajanju pogojev, s čimer bo, v okviru možnosti, zaščitil delavke pred tem nezdravim delovnim pogojem. Zavzemal pa se bo tudi za hitrejšo modernizacijo delovnih priprav in tako za bolj znosni način dela tekstilnih delavk.

M. Kralj

DELITEV OSEBNIH DOHODKOV PO ODDELKIH

Odgovori na vprašanja s sestankov SDS

Ker je v zvezi z OD in njihovo delitvijo bilo postavljeno že več vprašanj in predlogov, bomo skušali v tem sestavku nanje odgovoriti:

1. Pred tremi meseci smo iz SDS pp dobili predlog, da bi OD delili zopet po oddelkih, kot včasih. Z razumevanjem smo upoštevali želje delavcev, ker smo menili, da jim s tem pomagamo in jim čim manj okrnemo njihov delovni čas. Z delitvijo OD po oddelkih smo pričeli takoj.

2. Kmalu nato so nam zopet posredovale SDS predilnice bombaža predlog, da bi OD, oz. plačilne vrečke z nalogi in bloke za prehrano, za popoldansko in nočno izmeno dvignili mojstri, da ne bi delavke finančnega sektorja po nepotrebnem delale preko polnega delovnega časa.

Tega predloga ne moremo sprejeti. Delavke, ki obračunavajo OD, same odgovarjajo za plačilne kuverte oz. naloge za OD in bloke za prehrano in ne morejo teh odgovornosti prenašati na mojstre. Delavke, ki prinesejo OD na nočno izmeno, nimajo nadur, ampak še isti dan izrabijo ure v dobrem.

3. Na zadnji seji DS pa so predlagali, da določimo ure za posamezne oddelke, kjer naj bi se takrat delil OD, tako, da bi delavci, ki so kakorkoli odsotni (RD, B, SO, VV.), čim lažje in najhitreje dobili svoj OD.

Nemogoče je določiti ure za vsak oddelk. Vsaka delavka obračunava večji proizvodni oddelk in nekaj neproizv. odd. in le-te tudi sama deli. Zato ne moremo reči, kje bo na dopoldanski izmeni (takrat se delijo proizv. in neproizv. odd.) ob določenem času delila OD.

Povem lahko le-to, da bodo do konca delovnega časa vsi delavci dobili svoj OD.

Da v bodoče ne bo čakanja in, da bo vsak delavec dobil svoj OD čimhitreje, smo v oddelku za OD sestavili urnik, po katerem naj bi se delil OD in sicer:

od 8. ure do 9. ure na oddel. za delavce, ki delajo SDC in invalidi II. kategorije;

od 9.30 ure do 11.30 ure v proiz. oddelkih, za jutranjo izmeno;

od 11.45 ure do 13.05 ure v oddelku za obračun OD za vse odsotne;

od 13.05 ure do 14.00 ure v oddelkih za popoldansko izmeno;

od 4.00 ure do 5.30 ure za nočno izmeno na oddelkih;

od 21.00 ure do 22.30 ure za nočno izmeno na oddelkih, če je izplačilni dan v petek.

Menim, da smo upoštevali vse delovne čase in prosim, da še odsotni držijo ure od 11.45 do 13.05.

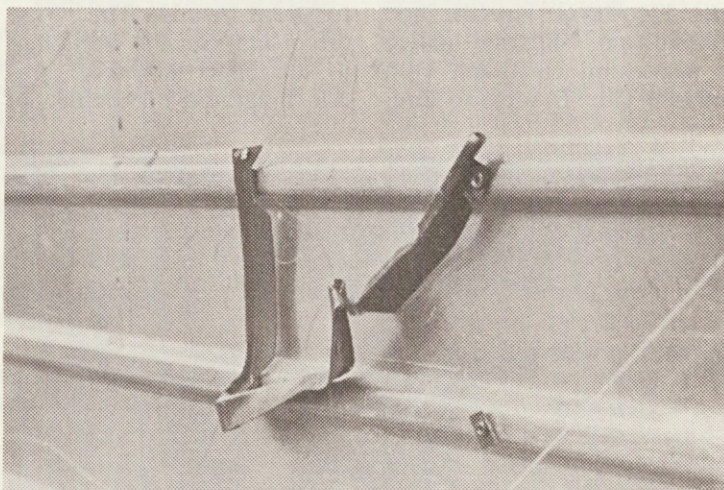
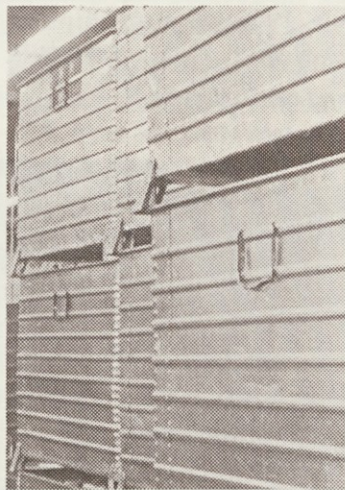
Gotovinsko izplačilo (regres, jubilejne nagrade) pa bomo vedno, za vse člane, delili na oddelku za obračun OD.

Mija Šistek

Ker delam, sem kaznovan

Na oglasnih deskah vedno bolj pogosto beremo, da disciplinska komisija obravnava in v vseh primerih izreka denarne kazni zaradi kršitve delovnih dolžnosti. Veliko primerov je

takih, da je delavec prijavljen v disciplinski postopek zaradi neupoštevanja navodil o pravilnem posluževanju in čiščenju strojev, kakor tudi nepridrženja navodil iz varstva

Delavke iz predilnice I in II so na sestanku SDS predlagale, da bi odstranili okvirje na kontejnerjih za prejo, ki so namenjeni za listke o kvaliteti in številki preje, ker se je že več delavk zaradi njih opraskalo in raztrgalo obleko.

Ti okvirji so bili res namenjeni za označevanje vrste preje, ki je v zaboju. Zaradi nevarnosti, da ob spraznitvi zaboja listka ne bi odstranili in bi prišlo do zamešanja prej, tega načina označevanja sploh ne uporabljamo. V tak zaboju gre okoli pet snemov in mora biti zato v njem tudi pet listkov z oznako o vrsti preje. To omogoča prepoznavanje preje tudi v primeru, ko zaboju izpraznimo le do polovice. Menim, da bi lahko okvirje za listke odstranili. Poškodovali so se ob transportu, ko se zaboji med seboj zadevajo. Taki res predstavljajo nevarnost za poškodbe.

N. Stamatovski

pri delu. Vsak delavec, posebno na strojih s povečano nevarnostjo (čistilnica, mikalnica) opravi preizkus znanja in je za to priloženo poučen kdaj se smejo opravljati posamezne operacije na strojih. Poseben poudarek je dan na to kdaj sme delavec segati v stroj z roko ali določnim pripomočkom (ročni čistilec). V pravilniku o varstvu pri delu in navodilih za varno delo je točno opredeljeno, da sme delavec segati v stroj samo takrat, ko stroj popolnoma miruje. Vsako drugačno ravnanje je kršitev določil pravilnika in izzivanje nesreče. Ko posega v stroj med obratovanjem, tvega, da pride do poškodbe, največkrat roke ali da mu potegne ročni čistilec iz roke in povzroči poškodbo na stroju. Obe vrsti poškodb imata lahko težke posledice.

V prvem primeru ko se delavec poškoduje, se na vse mogoče načine izgovarja in poskuša zvaliti krivdo nesreče na delovno organizacijo. Očita vodjem, da so ga premalo opozarjali, skratka, da so mu dovolili tako delati. Skuša celo preko sodišča pridobiti materialno korist za prestane bolečine in zmanjšano zmožnost za delo.

V drugem primeru, ko poškoduje stroj pa so lahko stroški

za odpravo napake zelo visoki. Če je obloga mikalnica poškodovana do take mere, da jo je potrebno zamenjati, nastane strošek za novo oblogo in kar je še hujše izpad proizvodnje tega stroja za daljše obdobje. Takih večjih poškodb stroja, ki jih je povzročil delavec, je malo. Več je takih, ki jim je potreben kratkotrajnejši poseg in delno zmanjšana kvaliteta dela stroja.

Iz tega lahko vidimo, da so lahko posledice samovoljnega postopanja zelo hude. V prvem primeru ostane delavec brez prsta ali celo roke. V drugem pa povzroči delovni organizaciji veliko materialno škodo in izpad proizvodnje. O tem naj se zamislijo tisti, ki so že bili disciplinsko obravnavani in skušajo z izgovori kot so: hotel sem čim prej izvršiti delo, škoda se mi je zdelo ustavljati stroj, saj se mi ni nič zgodilo, saj je poškodba na stroju tako majhna in nemalokrat, zato ker delam, sem kaznovan itd.

Nasprotno tem trditvam želimo preprečiti, da do poškodbe sploh pride in ne kot posamezniki trdijo in sploh mislijo, da so po krivici obravnavani na disciplinski komisiji.

DIREKTOR PROIZV. SEK.:
Niko Stamatovski

Neupoštevanje varnostnih predpisov pomeni disciplinski prekršek

Za zagotavljanje pravic do varstva pri delu ter za varno delovno okolje in delovne razmere smo, upoštevajoč predpise in normative varstva pri delu, sprejeli v naši delovni organizaciji pravilnik o varstvu pri delu in varstvene ukrepe in normative za izvajanje določenih del in nalog.

S predpisi varstva pri delu so seznanjeni vsi delavci, ki so iz predpisov varstva pri delu opravili prometni test in preizkus znanja iz varstva pri delu. Izvlečki predpisov iz varstva pri delu za izvajanje posameznih del in nalog so nameščeni na delovnih mestih. Opozorilni napisi opozarjajo posluževalce in vzdrževalce strojev na varnostne ukrepe pred popravilom in čiščenjem.

Kljub vsem varnostnim ukrepom posamezni vodstveni delavci, vzdrževalci in tudi posluževalci strojev ne upoštevajo predpisanih ukrepov varstva pri delu. Posledice so nesreče na delu in invalidnost poškodovancev. Zakon o varstvu pri delu določa, da mora delavec opravljati svoje delo oz. voditi in orga-

nizirati delo s tolikšno pazljivostjo, da s tem varuje svoje življenje ter zdravje in življenje drugih. Delavec ima obveznost in pravico uporabljati varstvene naprave ter sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu po njihovem namenu, pazljivo ravnati z njimi in skrbeti, da so v brezhibnem stanju.

Če delavec pri delu ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov, ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo ter ne izpolnjuje drugih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu, se šteje, da s takim ravnanjem ogroža svojo varnost in varnost drugih delavcev pri delu.

Delavce, ki kljub opozorilu ne izpolnjujejo varstvenih ukrepov in s tem ogrožajo svojo varnost ali varnost drugih delavcev, pooblaščen vodja del odstrani z dela, dokler delavec ne uporabi predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu oz. dokler se ne ravna po predpisih varstvenih ukrepov. Obenem je treba zoper takega delavca uvesti postopek zaradi

hujše kršitve delovnih obveznosti.

Delavec je dolžan neposrednemu vodji del takoj javiti vsako pomanjkljivost, okvaro ali drug pojav, ki bi lahko pri delu ogrozil njegovo varnost ali varnost drugih delavcev. Neposredni vodja je tisti vodstveni delavec od katerega tak delavec neposredno dobiva delovne naloge, kateremu je odgovoren ter ga vodi oz. nadzira njegovo delo. Za uveljavljanje pravic do varstva pri delu lahko delavec pisмено ali ustno zahteva, da odgovorni delavec poskrbi za izvedbo varstvenih ukrepov.

Služba varstva pri delu izdaja varstvene ukrepe in z odločbami predpisuje, da se ugotovljene pomanjkljivosti odpravijo.

Na podlagi ugotovitve neupoštevanja varnostnih ukrepov s strani posameznih poškodovancev je inšpekcija dela izdala delovni organizaciji odločbo z ureditvenim nalogam:

»Predilnica Litija je dolžna ukrepati v primeru, da delavci ne opravljajo dela in naloge skladno z navodili za varno delo.

Vodstveni delavci so dolžni izvajati nadzor, da se dela in naloge opravljajo po navodilih za varno delo.«

Tudi v varstvu pri delu imamo razen pravic tudi odgovornosti. V preteklosti so se delavci v posameznih sindikatih bo-

rili za uveljavitev pravic iz varstva pri delu. Sedaj ko imamo pri nas zagotovljene vse pravice iz varstva pri delu, posameznih določil varstva pri delu ne izvajamo. Posledica pa so invalidnosti in zdravstvene okvare. S strani službe varstva pri delu so bili vsi vodilni in vodstveni delavci opozorjeni, da delavca, ki grobo krši predpise iz varstva pri delu prijavijo disciplinski komisiji.

Posamezni delavci večkrat opuščajo varstvene ukrepe z izgovorom, da zastoji zmanjšujejo proizvodnjo in osebne dohodke.

S takim mišljenjem povzročajo več škode kot koristi vsem drugim. Okvarjeni stroj se popravi ali celo zamenja. Ne moremo pa vrniti telesne sposobnosti in zdravja delavcem, ki so utrpeli hujše nesreče na delu.

V članku sem seznanil sodelavce z opuščanjem ukrepov varstva pri delu v posameznih delovnih enotah. Čeprav imamo v delovni organizaciji urejeno varstvo pri delu nas posamezne poškodbe na delu in opustitve varnostnih ukrepov opozarjajo na doslednejše izvajanje varstvenih ukrepov s strani mojstrov, vodij izmen, vzdrževalcev in posluževalcev strojev.

Franc Lesjak var. ing.

Plasti bombažnih vlaken nalaga posluževalec enakomerno po dolžini letvastega traku rahljalnega stroja

Zanetek požara v predalčnem mešalniku

V čistilnici bombaža nalagajo posluževalci strojev plasti bombaža na transportne trake čistilnih strojev. V čistilnih strojih se bombažna vlakna rahljajo in čistijo. Transport bombažnih vlaken med posameznimi stroji poteka s pomočjo ventilatorjev, neprekinjeno do mikalnih strojev. Bombažni prah se odvaja iz čistilnih strojev in mikalnikov v prašne komore.

Neprekinjen pretok bombaža in odpadkov predstavlja povečano nevarnost za zanetek požara. Na posameznih odvodnih ceveh in krivinah so na notranji strani cevi nameščeni magneti, ki marsikak žebelj in drug jekleni predmet zaustavijo. Med čiščenjem strojev odstrani delavec kovinske predmete. Vseeno pa tak

(Nadaljevanje na 8. strani)

Zanetek požara v predalčnem mešalniku

(Nadaljevanje s 7. strani)

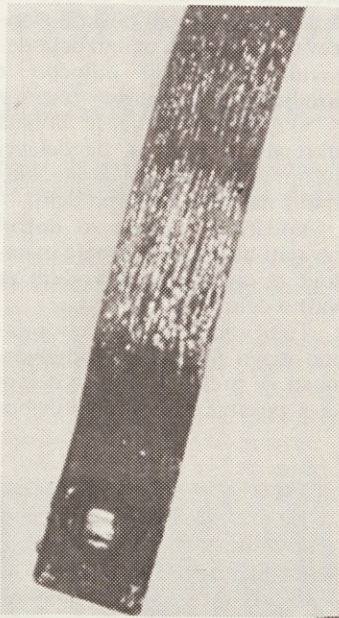
Posluževalci strojev odvezemajo bombažna vlakna iz bal v tankih plasteh

del, zaviti med bombažna vlakna, zaide med čistilne dele rahljajnih strojev in zaradi drgnjenja kovinskega dela ob igle posameznih valjev nastanejo iskre, ki vžgejo bombažna vlakna v posameznih strojih.

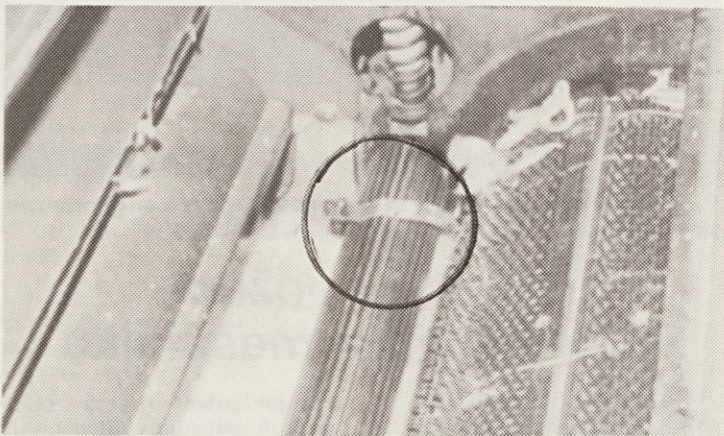
S preventivnim vzdrževanjem in rednim čiščenjem strojev odстранjujemo vzroke za nastanek zanetkov požarov.

V prvem četrtletju smo imeli v delovni organizaciji že 13 zanetkov požarov, ki pa niso povzročili občutnejše materialne škode. Zaradi zastojev in odstranjevanja posledic zanetkov smo imeli več težav ob zmanjšani medfazni proizvodnji polizdelkov v oddelku predpredilnice. Ob predelavi slabših kvalitet bombažnih vlaken predstavljajo povečano nevarnost za zanetek požarov kovinski predmeti, ki so pomešani med bombažnimi vlakni v samih balah. Tudi iz tržiške predilnice nam javljajo, da je več kovinskih predmetov zlasti v ruskem bombažu.

Obratovodstvo je tudi naše posluževalce čistilnih strojev

Na kovinskem delcu, ki je zašel med igle trgalnega valja, so vidne praske, ki so jih povzročile le-te. Ob tem so nastale iskre, ki so vnele bombažna vlakna.

Kovinski ploščati delec je iz rahljanega dela stroja zašel k trgalnemu valju. Ob drgnjenju med bodicami valja in kovinskim delcem je nastala iskra in vnela bombažna vlakna

opozorilo, da javljajo najdbo kovinskih predmetov v balah in da je zagotovljen stalni nadzor med posluževanjem čistilnih strojev. Kljub pazljivosti posluževalcev le pride do zanetkov požara, posebno še na strojih za predelavo mešanice za izdelavo česane preje (linija strojev).

Dne 12. 4. 1982 je zašel z bombažnimi vlakni v rahljajni stroj ploščat kovinski predmet. Zaradi drgnjenja delca ob igle valja je nastala iskra in vnela bombažne kosmiče. Zračni vlek je goreča vlakna zanesel po transportni cevi v predalčni mešalnik.

Samo gašenje zanetka v predalčnem mešalniku je bilo otežkočeno, ker je stroj visok štiri metre in popolnoma zaprt. Posluževalec Marjan

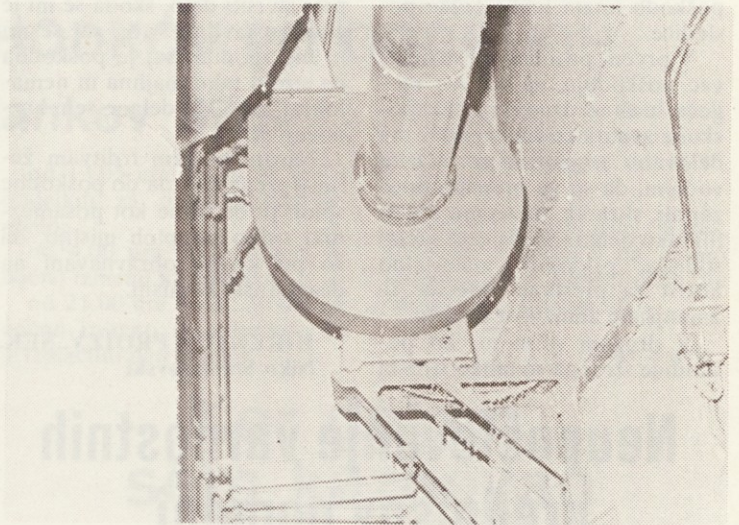
Razpotnik je zavohal vonj po tlečem bombažu in takoj ustavil stroje prve linije. Z izklopom strojev je preprečil razširitev požara na ostale čistilne stroje, mikalnike in v prašne komore.

Po odstranitvi zanetka požara je bil ugotovljen vzrok za nastanek požara. Ob vklopu ventilatorja je zračni vlek potegnil iz lečežega ježa kovinski del, ki je povzročil iskro in sam zanetek.

Služba varstva pri delu je zanetek analizirala. Proizvodni sektor je izdal varnostne ukrepe, da bi se taki zanetki požarov preprečili.

Verjetno bo ekonomsko upravičljivo namestiti magnetno napravo na dovodni cevi k predalčnemu mešalniku.

Franc Lesjak, varn. inž.

Preko ventilatorja je zaneslo goreča vlakna v predalčni mešalnik

Izlet v Beograd

Na pobudo delavcev Predilnice Litija, je konferenca sindikata med kolektivnim dopustom organizirala obisk Spominskega parka Josip Broz Tito in Hišo cvetja z grobnico maršala Tita ter ogled edinstvene zbirke muzeja 25. maja, v Beogradu.

Izleta se je udeležilo 120 delavcev Predilnice, nekateri pa so povabili s seboj tudi svojce. Zaradi velikega števila prijavljenih je bil izlet organiziran v dveh delih, 24.-4.-1982 in 27.-4.-1982.

Poleg že omenjenega smo si z mestnim vodičem ogledali tudi znamenitosti samega mesta Beograda, med drugimi tudi vojni muzej na Kalamegdanu in nekateri tudi Konak kneginje Ljubice Obrenović (dvorec zgrajen leta 1831).

Odpejali smo se še na krajši izlet na Avalo in si ogledali spomenik neznanemu junaku.

Dan je bil precej naporen, vendar smo bili udeleženci izleta zelo zadovoljni, saj smo videli veliko novega in zanimivega in si takšnih izletov še želimo.

J. K.